

CBE/XXXX
Zaaknummer 22.610

UITSPRAAK

Het College van Beroep voor de Examens van de EUR, verder te noemen: het College, heeft op 23 maart 2023 uitspraak gedaan in het beroep van

XXXX, hierna: appellante,
gemachtigde XXXX

welk beroep was gericht tegen

het besluit van 22 december 2022 genomen namens de decaan door de voorzitter van de examencommissie van de Erasmus School of Law (hierna: verweerder) tot het verstrekken van een bindend studieadvies met daaraan verbonden een bindende afwijzing.

1. Procesverloop

1.1 Verweerder heeft op 22 december 2022 aan appellante een negatief bindend studieadvies (nBSA) verstrekt.

1.2 Gemachtigde heeft op 28 december 2022 namens appellante een beroepschrift en verzoek voorlopige voorziening ingediend bij het College. Het College heeft op 2 januari 2023 het beroepschrift en het verzoek tot een voorlopige voorziening doorgezonden aan verweerder met het verzoek om in overleg met appellante na te gaan of een minnelijke schikking mogelijk is en het resultaat van dat overleg uiterlijk binnen drie weken schriftelijk mee te delen aan het College. Er heeft een minnelijk schikkingsgesprek plaatsgevonden op 19 januari 2023. Een minnelijke schikking is niet bereikt.

1.3 Het verzoek tot voorlopige voorziening is behandeld ter hoorzitting op 10 januari 2023. Appellante en haar gemachtigde zijn verschenen. Namens verweerder zijn XXXX, vice-voorzitter examencommissie ESL, en XXXX, secretaris, verschenen. Het College heeft het verzoek tot voorlopige voorziening op 25 januari 2023 afgewezen.

1.4 Op 24 januari 2023 ontving het College het verweerschrift dat op 25 januari 2023 aan gemachtigde is doorgezonden.

1.5 Het beroep is behandeld ter hoorzitting op 7 februari 2023. Appellante en gemachtigde zijn verschenen. Namens verweerder zijn XXXX, vice-voorzitter examencommissie ESL, en XXXX, secretaris, verschenen.

1.6 Van de hoorzitting is verslag gemaakt volgens artikel 7:32 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) door het verhandelde op te nemen bij de beoordeling van het College.

2. Feiten

2.1 Het College gaat bij zijn beoordeling van het verzoek uit van de volgende feiten.

- 2.2 Sinds studiejaar 2020-2021 staat appellante ingeschreven voor de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid (hierna: de opleiding).
- 2.3 Reeds eerder, namelijk op 31 augustus 2022, is appellante een negatief bindend studieadvies verstrekt, hetgeen betekent dat zij zich de komende drie jaren niet mag inschrijven aan de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid. Het beroep tegen dit besluit is door het CBE behandeld ter hoorzitting op 18 oktober 2022 en gegrond verklaard (zaaknummer 22.243, kenmerk CBE/0031073), waarbij het nBSA is vernietigd met de opdracht aan verweerder een nieuw besluit te nemen. Op 22 december 2022 heeft verweerder een nieuw BSA besluit genomen.
- 2.4 Het verzoek tot voorlopige voorziening is behandeld ter hoorzitting op 10 januari 2023. Appellante en haar gemachtigde zijn verschenen. Namens verweerder zijn XXXX, vice-voorzitter examencommissie ESL, en XXXX, secretaris, verschenen. Het College heeft het verzoek tot voorlopige voorziening op 25 januari 2023 afgewezen.

3. Standpunten partijen

- 3.1 Appellante kan zich niet verenigen met het besluit en voert daartoe, kort samengevat, het volgende aan:
- in het eerste jaar van inschrijving (2020-2021) was er sprake van persoonlijke omstandigheden zoals bedoeld in artikel 2.1 van het Uitvoeringsbesluit en artikel 32 OER. Het studieadvies is op grond van deze omstandigheden aangehouden;
  - aan het einde van het tweede jaar van inschrijving (2021-2022) heeft verweerder het aangehouden advies omgezet in een negatief bindend studieadvies. Appellante heeft tijdens het tweede jaar van inschrijving wederom te maken gehad met persoonlijke omstandigheden, zij het andere omstandigheden dan voorheen;
  - er kan op grond van artikel 30 OER geen nBSA meer kan worden opgelegd, aangezien het geen herzien besluit/wijzigingsbesluit betreft, maar een nieuw besluit en het besluit niet is verzonden conform de in het artikel genoemde tijdstippen;
  - de studieadviseur heeft een positief advies afgegeven. Uit vaste jurisprudentie van het CHBO volgt dat, bij een positief advies, het causaal verband wordt overgenomen. Het is dan aan de decaan/examencommissie om te motiveren dat het causaal verband ontbreekt. Appellante meent dat de examencommissie hier niet in is geslaagd;
  - de resultaten uit het tweede jaar van het curriculum dienen mee te worden genomen in de beoordeling of een student geschikt is voor de opleiding. Appellante heeft in één jaar meer dan 60 ECTS behaald, waaronder 28 ECTS uit het tweede jaar van het curriculum;
  - indien het voorgaande niet slaagt, doet zij een beroep op de hardheidsclausule, omdat een strikte toepassing van de regelgeving voor appellante tot een onbillijkheid van overwegende aard zou leiden;
  - ter zitting geeft appellante aan dat zij haar studie graag wil afmaken en dat zij de omstandigheden tijdig heeft gemeld bij de studieadviseur en studentendecaan. Appellante ervaart dat verweerder geen rekening houdt met haar persoonlijke omstandigheden. Ook geeft zij aan dat haar belangen groter zijn dan de belangen van verweerder, dat het lijkt dat verweerder iets persoonlijks tegen appellante heeft en dat hetgeen verweerder doet ingaat tegen alle belangen van een student;

- daarnaast worden de volgende in de eerdere nBSA-beroepsprocedure ingebrachte argumenten worden door appellante als herhaald en ingelast beschouwd:
  - o er is volgens appellante een causaal verband vast te stellen tussen de persoonlijke omstandigheden en het niet-behalen van de B1-vakken. Verweerder is er volgens appellante niet in geslaagd aan te tonen dat er, ondanks de aangetoonde en vastgestelde persoonlijke omstandigheden, geen causaal verband kan aangenomen tussen de omstandigheden en haar studieverloop.

3.2 Verweerder handhaaft haar besluit en voert hiertoe, kort samengevat, het volgende aan:

- naar aanleiding van het vernietigde besluit heeft verweerder de gehele BSA-procedure opnieuw doorlopen, waarbij de studieadviseur schriftelijk advies heeft uitgebracht.
- dat het onderhavige nBSA niet conform de tijdstippen is genomen in de OER mag niet worden tegengeworpen; het niet voldoen aan de termijnen uit de OER is immers het gevolg van het vernietigen van het eerdere besluit door het College;
- het advies van de studieadviseur heeft zich beperkt tot de vragen of er persoonlijke omstandigheden zijn, of deze tijdig zijn gemeld, of er bewijsmiddelen zijn ingediend en of de instelling de mogelijkheid heeft gekregen appellante te begeleiden en het bieden van voorzieningen. De studieadviseur heeft geen oordeel geven over het causaal verband tussen de persoonlijke omstandigheden en het niet voldoen aan de BSA-norm. Het advies doet zodoende aan de eisen die de jurisprudentie eraan stelt;
- de studieadviseur heeft aangegeven dat er argumenten waren voor de examencommissie om te toetsen of er gronden waren om gebruik te maken van de hardheidsclausule, dit dient niet te worden geïnterpreteerd als een advies om de hardheidsclausule toe te passen;
- appellante heeft de persoonlijke omstandigheden niet tijdig conform de OER gemeld. De examencommissie heeft desondanks – op advies van de studieadviseur – op grond van deze persoonlijke omstandigheden extra tentamentijd toegekend;
- voor de niet behaalde studiepunten in blok één tot en met drie heeft appellante geen verklaring of bewijsmiddelen overlegd;
- de behaalde tweedejaarsresultaten dienen in casu niet te worden meegewogen. Daarbij komt dat vier van de tweedejaarsresultaten ongeldig zijn verklaard wegens ernstige fraude;
- verweerder heeft alle haar bekende feiten en omstandigheden in overweging genomen en is tot de conclusie gekomen dat het causaal verband tussen de aangevoerde persoonlijke omstandigheden en de studieresultaten niet, althans onvoldoende, is aangetoond;
- daarnaast worden de volgende in de eerdere beroepsprocedure ingebrachte argumenten worden door verweerder als herhaald en ingelast beschouwd:
  - o uit de overlegde stukken blijkt dat de persoonlijke omstandigheden die in het vorige studiejaar speelden in het huidige studiejaar zijn afgenomen. Er kan dan ook geen causaal verband worden vastgesteld tussen deze persoonlijke omstandigheden en de studieresultaten van appellante;
  - o uit het in 2020-2021 aangehouden BSA vloeit voort dat appellante prioriteit diende te geven aan het behalen van B1-onderdelen. Dat appellante – in de periode waarin zij stelt geen belemmering te hebben

ondervonden van haar persoonlijke omstandigheden – niet heeft deelgenomen aan de eerste kans van een B1-tentamen bevestigd het beeld van verweerder dat appellante niet prioriteit heeft gelegd bij B1-onderdelen;

- o appellante heeft in het studiejaar 2021-2022 30 minuten extra tijd gekregen voor haar tentamens omdat verweerder haar daarmee wilde ondersteunen, ondanks dat zij de persoonlijke omstandigheden die hieraan ten grondslag lagen niet tijdig heeft gemeld bij haar studieadviseur. Deze omstandigheden verklaren echter de behaalde resultaten voor de onderdelen IRW, ELS en JAV niet. Daarbij heeft appellante tijdens het minnelijke schikkingsgesprek verklaard dat zij zich heeft geconcentreerd op de hertentamens van IPR en Verbintenissenrecht (een B2-vak). Voor JAV -waarvan de deeltentamens werden afgenomen in de periode dat volgens appellante de concentratieproblemen speelden – zijn (ruime) voldoende behaald. Verweerder concludeert hieruit dat deze aangevoerde omstandigheden heeft invloed hadden bij het schrijven van de stukken voor deze vakken;
- o appellante heeft, tegen het uitdrukkelijke advies van verweerder in, onderwijs gevolgd en tentamens afgelegd van negen B2-onderdelen, naast de negen te behalen B1-onderdelen. Het niet behalen van de B1-onderdelen is mede ontstaan door het niet opvolgen van het advies van verweerder. Verweerder heeft een aantal resultaten ongeldig verklaard nadat appellante bij het Studiepunt heeft gedaan alsof zij toestemming had om aan deze tentamens deel te nemen, terwijl zij daar geen toestemming toe had;
- o de behaalde resultaten uit B2 dienen niet te worden meegenomen bij beoordeling of appellante aan de eisen van het BSA heeft voldaan. Daarnaast zijn vier van de behaalde B2-resultaten ongeldig verklaard wegens fraude.

4. Beoordeling College

4.1 Het onderhavige beroep bestrijdt een besluit als bedoeld in artikel 7:61, eerste lid, sub a van de WHW namelijk het besluit van verweerder om appellante een nBSA te geven. Het College verklaart zich derhalve bevoegd.

4.2 Het College heeft niet de bevoegdheid om de eigen beslissing in de plaats te stellen van het bestreden besluit. Het toetsingskader van het College is in casu de beantwoording van de vraag of verweerder in redelijkheid heeft kunnen besluiten dat appellant niet geschikt moet worden geacht voor de opleiding als bedoeld in artikel 7:8b, derde lid, van de WHW.

4.3 Het College stelt vast dat zij in haar uitspraak van 17 november 2022 het nBSA-besluit dat verweerder op 31 augustus 2022 heeft uitgebracht heeft vernietigd. In de uitspraak wordt verweerder opgedragen om binnen drie weken een nieuw besluit te nemen. Het argument van appellante dat verweerder op grond van de tijdstippen in artikel 30 OER niet een nieuw (n)BSA kan uitbrengen faalt, omdat het nieuwe besluit op grond van de uitspraak van het College in de plaats treedt van het vernietigde besluit (artikel 7:25 Awb) dat conform artikel 30 lid 1 en 4 OER voor aanvang van het nieuwe studiejaar is uitgebracht,

4.4 Het College stelt vast dat appellante onvoldoende studiepunten heeft behaald om aan de uitgestelde BSA-norm te voldoen.

- 4.5 Het College stelt verder vast dat appellante aan het begin van het studiejaar bij haar studieadviseur te kennen gegeven dat de persoonlijke omstandigheden van het vorige studiejaar niet langer in die mate relevant waren dat zij van invloed waren op de studieresultaten. Verondersteld mag worden, gezien het reeds eerder uitgestelde BSA, dat appellante bekend is met de procedure rondom het tijdig melden van PO en het BSA. Appellante heeft desondanks de PO in het onderhavige studiejaar niet tijdig gemeld bij de studieadviseur. Het College volgt verweerder in haar standpunt dat, doordat appellante de PO niet tijdig bij de studieadviseur heeft gemeld, er geen causaal verband kan worden vastgesteld tussen de PO en het achterblijven van de studieresultaten (zie uitspraak van 4 februari 2019 van het CBHO en zaaknr. 2018/180 [r.o. 2.5]). Dat verweerder - ondanks het niet tijdig melden van de PO - appellante tegemoet is gekomen door het faciliteren van extra tentamentijd doet hier niet aan af.
- 4.6 De studieadviseur adviseert verweerder om ambtshalve te toetsen of de hardheidsclausule kan worden toegepast. Hieruit blijkt niet dat de studieadviseur het direct toepassen van de hardheidsclausule adviseert, maar enkel het toetsen van de feiten en omstandigheden aan de hardheidsclausule. Het College neemt het standpunt van appellante dat het advies van de studieadviseur dient te worden uitgelegd als een positief advies dan ook niet over.
- 4.7 Appellante stelt zich op het standpunt dat uit jurisprudentie volgt dat bij de beoordeling van de vraag of een student ongeschikt dient te worden geacht in het kader van het studieadvies, ook acht kan worden geslagen op cijfers behaald uit het tweede leerjaar. Uit de door appellante aangehaalde uitspraak (zie uitspraak van 10 oktober 2016 van het CBHO en zaaknr. 2016/074 [r.o. 2.3.5]) blijkt echter dat de feiten en omstandigheden van appellante niet overeenkomen met de feiten en omstandigheden uit de uitspraak. Appellante heeft, in tegenstelling tot de aangehaalde uitspraak, juist te kennen gegeven dat de persoonlijke omstandigheden uit het eerste jaar niet langer van toepassing waren in het tweede jaar van inschrijving. Bovendien is appellante er door verweerder zeer nadrukkelijk op gewezen dat zij zich diende te richten op de vakken uit het eerste jaar.
- 4.8 Volgens vaste jurisprudentie van het CBHO (zie uitspraak van 17 april 2017 van het CBHO en zaaknr. 2013/256.5) is het niet aan appellante om het causaal verband tussen de aangevoerde omstandigheden en de studievertraging aan te tonen. Voldoende is om de gestelde persoonlijke omstandigheden aan te tonen en aannemelijk te maken dat die omstandigheden de studieresultaten nadelig hebben beïnvloed. Het is aan de examencommissie om indien persoonlijke omstandigheden worden aangenomen te motiveren waarom desondanks een causaal verband tussen de aangevoerde omstandigheden en het niet behalen van de benodigde studiepunten ontbreekt. Uit de uitspraak van 15 maart 2021 en zaaknummer 2020/171 van het CBHO volgt dat verweerder voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat, nu appellante een aantal tweedejaarsvakken heeft gevolgd en deels ook behaald, de gestelde persoonlijke omstandigheden geen bepalende invloed hebben gehad op het niet voldoen aan de gestelde studienorm. Gezien deze beide uitspraken is het College van oordeel dat verweerder in casu voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat de persoonlijke omstandigheden van appellante

niet van bepalende invloed zijn geweest op het niet voldoen aan de uitgestelde BSA-norm.

4.9 Verweerder heeft, nadat haar besluit van 31 augustus 2022 was vernietigd, de BSA-procedure met inachtneming van de uitspraak van het College in zijn geheel opnieuw doorlopen, waarbij zij schriftelijk advies van de studieadviseur heeft ingewonnen. Het College constateert dat verweerder de BSA-procedure in tweede instantie voldoende zorgvuldig heeft doorlopen. Daarnaast stelt het College, het bovenstaande in acht nemende, vast dat het besluit van verweerder om appellante een nBSA te geven voldoende is gemotiveerd. Toepassing van de hardheidsclausule door het College gaat echter de wettelijke bevoegdheden van het College te buiten, aangezien het College dan zou overgaan tot inhoudelijke toetsing van de feiten en omstandigheden van appellante.

4.10 Tenslotte heeft appellante ter zitting aangevoerd dat er een mogelijk verband is tussen het nBSA en eerder geconstateerde fraude. Niet is gebleken dat de geconstateerde fraude bij de overwegingen voor het nBSA is betrokken.

5. Uitspraak

Het College verklaart het beroep ongegrond.

Aldus vastgesteld te Rotterdam op 23 maart 2023 door het College van Beroep voor de Examens van de EUR onder voorzitterschap van XXXX, XXXX, en XXXX (leden), in aanwezigheid van XXXX, secretaris, en ondertekend door de voorzitter en de secretaris van het College.

XXXX
voorzitter

XXXX
secretaris

Uitspraak zaaknummer 22.610 verzonden op: 23 maart 2023

Tegen deze uitspraak kan een betrokkene binnen zes weken met ingang van de dag na die waarop deze uitspraak is bekend gemaakt beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State te Den Haag (<https://www.raadvanstate.nl/bestuursrechtspraak/studentenzaken/>).

Juridisch kader

- 1.1 In de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek is voor zover relevant het volgende opgenomen:

Artikel 7:8b

1. Het instellingsbestuur van een bekostigde universiteit, hogeschool of levensbeschouwelijke universiteit brengt iedere student uiterlijk aan het einde van diens eerste jaar van inschrijving voor de propedeutische fase van een voltijdse of duale bacheloropleiding advies uit over de voortzetting van zijn studie binnen of buiten de bacheloropleiding. In geval van een deeltijdse bacheloropleiding regelt het instellingsbestuur het tijdstip waarop dat advies wordt uitgebracht.
2. Onverminderd het eerste lid kan het instellingsbestuur het advies aan de student uitbrengen zolang deze het propedeutisch examen niet met goed gevolg heeft afgelegd.
3. Aan een advies als bedoeld in het eerste of tweede lid kan het instellingsbestuur ten aanzien van opleidingen die daartoe door het instellingsbestuur zijn aangewezen, binnen het in het tweede lid bedoelde tijdvak, doch niet eerder dan tegen het einde van het eerste jaar van inschrijving, een afwijzing verbinden. Deze afwijzing kan slechts worden gegeven, indien de student naar het oordeel van het instellingsbestuur, met inachtneming van zijn persoonlijke omstandigheden, niet geschikt moet worden geacht voor de opleiding, doordat zijn studieresultaten niet voldoen aan de vereisten die het bestuur daaromtrent heeft vastgesteld. Het instellingsbestuur kan aan de afwijzing een termijn verbinden. Het instellingsbestuur kan de afwijzing uitstrekken tot opleidingen die met de desbetreffende opleiding het propedeutisch examen gemeen hebben. Het instellingsbestuur kan van de bevoegdheid krachtens dit lid slechts gebruikmaken, indien het in de propedeutische fase van de desbetreffende opleiding zorgt voor zodanige voorzieningen dat de mogelijkheden voor goede studievoortgang zijn gewaarborgd.
4. Voordat het instellingsbestuur tot afwijzing overgaat, geeft het de desbetreffende student een waarschuwing onder bepaling van een redelijke termijn waarbinnen de studieresultaten ten genoegen van dat bestuur moeten zijn verbeterd. Het instellingsbestuur stelt de student alvorens tot een afwijzing over te gaan in de gelegenheid te worden gehoord.

[...].

- 1.2 In het Uitvoeringsbesluit WHW 2008 (hierna: uitvoeringsbesluit) is, voor zover relevant, navolgende vermeld:

Artikel 2:1

1. De persoonlijke omstandigheden bedoeld in de artikelen in 7.8b, derde lid en 7.9 derde lid, van de wet, zijn:
    - a. ziekte van betrokkene,
    - b. lichamelijke, zintuiglijke of andere functiestoornis van betrokkene,
    - c. zwangerschap van betrokkene,
    - d. bijzondere familieomstandigheden,
    - e. het lidmaatschap, daaronder inbegrepen het voorzitterschap van:
      - i. bij universiteiten: de universiteitsraad, faculteitsraad, het orgaan dat is ingesteld op grond van de medezeggenschapsregeling, bedoeld in artikel 9:30, derde lid, onderscheidenlijk artikel 9:51, tweede lid, van de wet, het bestuur, het bestuur van een opleiding of opleidingscommissie, alsmede het lidmaatschap van het bestuur van een stichting die blijkens haar statuten tot doel heeft exploitatie van voorzieningen, behorende tot de studentenvoorzieningen, dan wel van een daarmee naar het oordeel van het instellingsbestuur gelet op de taak gelijk te stellen orgaan,
- {...}

- 1.3 In de Onderwijs en Examenregeling Bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid 2022/2023 (hierna: OER) is, voor zover relevant, navolgende vermeld:

Artikel 28 Bindend studieadvies

1. Aan het studieadvies van de opleiding kan door de decaan op grond van artikel 7.8b, derde lid van de wet een afwijzing worden verbonden, zolang de student nog niet alle onderdelen van het eerste jaar met goed gevolg heeft afgelegd, dan wel vrijgesteld heeft gekregen. Deze afwijzing wordt slechts gegeven indien de student, met inachtneming van zijn persoonlijke omstandigheden, niet geschikt geacht wordt voor de opleiding, doordat zijn studieresultaten niet voldoen aan de normen, zoals bedoeld in artikel 29 (Normen) van deze regeling. De afwijzing geldt voor een periode van drie studiejaar.
- {...}

Artikel 29 Normen

1. Aan het eind van het eerste jaar van inschrijving dient de student met een inschrijving voor de voltijdse opleiding 60 EC van het eerste jaar van de bacheloropleiding zoals bedoeld in artikel 10 lid 1 (Samenstelling bachelorexamen Rechtsgeleerdheid) van deze regeling te hebben behaald met inachtneming van Bijlage 1. In het kader van deze regeling worden de EC voor onderdelen waarvoor door de examencommissie ESL vrijstelling is verleend, meegerekend.
- {...}

Artikel 30 Tijdstippen

1. Het studieadvies van de opleiding wordt aan de student met een inschrijving voor de voltijdse of deeltijdse uitgebracht op de volgende tijdstippen: na blok 2 en na de laatste herkansing van de onderdelen van het eerste jaar van de bacheloropleiding aan het eind van het studiejaar, maar uiterlijk vóór de aanvang van het nieuwe studiejaar.
- {...}
4. De voorzitten van de examencommissie kan ten aanzien van studenten met persoonlijke omstandigheden als bedoeld in artikel 32 lid 1 (Persoonlijke omstandigheden) besluiten om het studieadvies van de opleiding pas uit te brengen aan het eind van het tweede jaar van inschrijving (bij studenten met een inschrijving voor de voltijdse of deeltijds opleiding) of aan het einde van het vierde jaar van inschrijving (bij studenten die deelnemen aan de Dubbelstudie Economie en Recht of de Dubbelstudie Recht en Bedrijfskunde).

Artikel 32 Persoonlijke omstandigheden

1. De persoonlijke omstandigheden die in acht worden genomen bij het uitbrengen van studieadvies zijn:
  - a. ziekte van betrokkene;
  - b. lichamelijke, zintuiglijke of andere functiestoornis van betrokkene;
  - c. zwangerschap van betrokkene;
  - d. bijzondere familieomstandigheden;
  - e. betrokkene met een erkende topsportstatus van Erasmus Topsport;
  - f. lidmaatschap van de universiteitsraad, de faculteitsraad, het bestuursteam van de faculteit, het bestuur van de opleiding of de opleidingscommissie;
  - g. andere in de regelingen, bedoeld in de artikelen 8b, zesde lid en 7.9, vijfde lid, van de wet door het instellingsbestuur aan te geven omstandigheden waarin betrokkenen activiteiten ontplooit in het kader van de organisatie en het bestuur van de zaken van de instelling;
  - h. het lidmaatschap van het bestuur van een studentenorganisatie van enige omvang met volledige rechtsbevoegdheid, dan wel van een vergelijkbare organisatie van enige omvang, bij wie de behartiging van het algemeen maatschappelijk belang op de voorgrond staat en die daartoe daadwerkelijk activiteiten ontplooit.
2. De student die als gevolg van persoonlijke omstandigheden redelijkerwijze kan vermoeden studievertraging op te lopen, dient dit tijdig aan de studieadviseur te melden. De melding heeft tot doel de studievertraging ten gevolge van de omstandigheden te beperken. De melding is tijdig indien deze geschiedt binnen vier weken na het begin van de omstandigheden. Indien de omstandigheden zodanig zijn, dat de student of diens zaakwaarnemer niet in de gelegenheid is deze binnen vier

weken te melden, wordt het al dan niet tijdig kenbaar maken beoordeeld in het licht van die omstandigheden.

Artikel 34 Hardheidsclausule bindend studieadvies

Indien toepassing van de regels van dit hoofdstuk naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid leidt tot onaanvaardbare situaties ten aanzien van een student of groep studenten, dan kan de betreffende student of groep studenten een schriftelijk en met redenen omkleed verzoek om afwijking van bedoelde regels indienen bij de decaan. De decaan kan, de examencommissie ESL en studieadviseur gehoord, ten gunste van de student of groep studenten van deze regels afwijken.

- 1.4 In een uitspraak van het CHBO van 10 oktober 2016 en zaaknr. 2016/074, [r.o. 2.3.5] is het volgende, voor zover relevant, overwogen:

“Naar het oordeel van het College heeft verweerder de beslissing van de domeindirecteur tot afgifte van een bindend negatief studieadvies ten onrechte in stand gelaten. Appellante heeft haar omstandigheden voor wat betreft het tweede jaar betreft weliswaar laat gemeld bij de opleiding, maar dat betekent niet zonder meer dat de domeindirecteur met die relevante omstandigheden geen rekening behoeft te houden. Verweerder heeft in dat verband niet aannemelijk gemaakt dat deze omstandigheden, zoals de decaan heeft verklaard, niet een verslechtering inhouden en om die reden geen invloed zouden hebben op de studievoortgang van appellante. Daarbij is van belang dat het feit dat deze omstandigheden zich ook in het eerste studiejaar hebben voorgedaan en dat toen wel causaal verband werd aangenomen tussen de studievoortgang en de persoonlijke situatie van appellante. Bovendien volgt uit de geschiedenis van de totstandkoming van het bepaalde in artikel 7.8, derde lid, van de WHW (Kamerstukken II 1996/1997, 25 370, nr. 3, p. 6) dat een bindend studieadvies voor de student grote consequenties heeft. In de wet is voorzien in een objectiveerbaar criterium. Bij de weging van de studieresultaten dient rekening te worden gehouden met de persoonlijke omstandigheden van de student. Appellante werpt in dat verband dan ook terecht op dat de omstandigheid dat zij meerdere pogingen nodig heeft gehad voor het behalen van vakken in het licht moet worden gezien van haar persoonlijke omstandigheden. Daarbij is tevens van belang dat appellante, zoals de domeindirecteur heeft gesteld, niettemin redelijke cijfers heeft behaald. Dat appellante onjuiste prioriteiten zou hebben gesteld door ook vakken uit het tweede jaar te volgen, leidt in dat verband evenmin tot een ander oordeel. Zoals uit het voorgaande volgt, kunnen de resultaten die zijn behaald in het tweede jaar meewegen in de beoordeling van geschiktheid, dat appellante een substantieel aantal punten uit het tweede jaar wel heeft behaald, is evenwel niet bij de beoordeling betrokken.

[...]

- 1.5 In een uitspraak van het CHBO van 4 februari 2019 en zaaknr. 2018/180, [r.o. 2.5] is het volgende, voor zover relevant, overwogen:

“Appellant heeft pas in september 2018 de studentendecaan over zijn rugklachten geïnformeerd. Als de rugklachten appellant in het tweede en derde blok beperkten bij het studeren, had hij deze omstandigheid op dat moment ook moeten melden bij de studentendecaan. Appellant behoorde hiermee bekend te zijn, nu dit volgt uit artikel 7.5 van de OER en aan het begin van het studiejaar voorlichting is gegeven over de verschillende rollen van de studieloopbaanbegeleider en de studentendecaan. Doordat appellant de rugklachten niet tijdig bij de studentendecaan heeft gemeld, heeft deze geen causaal verband tussen de klachten en het achterblijven van de studieresultaten kunnen vaststellen. Ook is daardoor aan de instelling de mogelijkheid ontnomen om appellant te begeleiden bij de studievoortgang en voorzieningen te bieden.”

- 1.6 In een uitspraak van het CHBO van 15 maart 2021 en zaaknr. 2020/171, is het volgende, voor zover relevant, overwogen:

[r.o. 2.5]

“Zoals volgt uit onder meer de uitspraak van het College van 17 april 2014 (zaak nr. CHBO 2013/256.5; www.chbo.nl) is het niet aan appellante om het causaal verband tussen de aangevoerde omstandigheden en de studievertraging aan te tonen. Voldoende is de gestelde persoonlijke omstandigheden aan te tonen en aannemelijk te maken dat die omstandigheden de studieresultaten nadelig hebben beïnvloed. Het is vervolgens aan de examencommissie om indien persoonlijke omstandigheden worden aangenomen te motiveren waarom desondanks

een causaal verband tussen de aangevoerde omstandigheden en het niet hebben behaalde van de benodigde studiepunten ontbreekt.

[r.o. 2.6]

Appellante lijdt aan migraineaanvallen, die zijn aangemerkt als persoonlijke omstandigheid als bedoeld in artikel 7.8b van de WHW. In het studiejaar 2018-2019 is vanwege die persoonlijke omstandigheid het studieadvies opgeschort. Daarmee heeft de examencommissie het causaal verband tussen de aangevoerde omstandigheden en de studievertraging toen aanwezig geacht. In het studiejaar 2019-2020 heeft appellante zich beroepen op dezelfde persoonlijke omstandigheid. Daarmee is in beginsel aannemelijk gemaakt dat de migraineaanvallen de studieresultaten nadelig hebben beïnvloed.

Verweerder heeft echter voldoende gemotiveerd waarom de examencommissie zich op het standpunt mocht stellen dat een causaal verband ontbreekt. Appellante heeft in het studiejaar 2018-2019 33 studiepunten behaald en diende, om aan de voorwaarde in het gestelde advies te voldoen, voor 1 juli 2020 50 studiepunten van de propedeutische fase te behalen. Dit betekent dat appellante nog 17 studiepunten van de propedeutische fase in het studiejaar 2019-2020 moest behalen. Zij heeft uiteindelijk 15 studiepunten behaald, waarvan slechts drie studiepunten in de propedeutische fase. De overige 12 studiepunten heeft zij behaald voor tweedejaarsvakken uit de hoofdfase van de bachelor. Deze studiepunten worden echter niet meegeteld voor het behalen van de studievoortgangsnorm.

Verweerder heeft zich verder terecht op het standpunt gesteld dat, nu appellante een aanzienlijk aantal tweedejaarsvakken heeft gevolgd en deels ook heeft behaald, de migraine geen bepalende invloed moet hebben gehad op het niet voldaan aan de gestelde studievoortgangsnormen. Dat haar migraineaanvallen wel enige invloed hebben gehad op haar studieresultaten is, zoals ook de studentendecaan heeft aangegeven, aannemelijk, maar is naar het oordeel van het College niet de doorslaggevende reden voor het niet behalen van de eerstejaarsvakken die deel uitmaken van de studievoortgangsnorm. Met verweerder is het College van oordeel dat meer aannemelijk is dat appellante moeite heeft met het behalen van individuele tentamens.

[...]